

**Islands præsident
Ólafur Ragnar Grímssons
tale
ved åbningen af udstillingen af værker af
Jóhannes Kjarval og Ólafur Elíasson
Lavaland
i København
den 9. februar 2007**

Deres Kongelige Højhed
Ambassadører
Ærede gæster

I århundreder var København Islands hovedstad, centrum for administration og beslutninger, men også åsted for åndelige strømninger, som influerede på islændingenenes kultur og kunst.

Hertil kom de unge digtere, nydimitteret fra Bessastaðir og begyndte deres universitetsstudier, skrev digte som rørte en streng i brystet hos dem, som ventede derhjemme i fattigdom.

Senere hen kom kunstnere, bondesønner og unge søfolk, for hvem hjemstavnsens farvepragt blev det kald, der drev dem frem. Københavns Kunstakademi modtog dem med åbne arme, afpudsede den ru genialitet, som professorerne fandt i dette islandske materiale.

Vi islændinge har mange ting at takke København for, uden den havde vor kultur og vort folkeliv været væsentligt fattigere.

Det er derfor passende nu at komme her og overbringe en kunstens fest i dette mærkværdige år, hvor vi mindes hundredeåret for Kongebesøget i 1907. Det var en skelsættende begivenhed i vore nationers historie, Fredrik den VIII sejrstogt rundt til de islandske bygder.

Hundredeårsjubilæet er en begivenhed som knytter vore folk stærkt sammen. Det synes vi islændinge at vi har en god grund til at fejre på forskellige måder og begyndelsen på denne højtid er her i dag når to af

Islands mest ansete billedkunstnere stilles sammen, viser os deres forskellige syn på naturen, udfordrer os med en skaberkraft som har præget mit folks identitet.

Jóhannes Kjarval lærte os at se det smukke i den lavbegrøede lava, at fornemme farvepragtens brusen, at trylle alfer og eventyr ind i bjergene. Han gav naturens nærhed en ny skønhed, som islændinge ikke før havde fornemmet.

Ólafur Elíasson tog ind i højlandet til de vidder som ligger fjernt fra menneskets verden, han lærte os at sætte pris på de enorme proportioner, en skulptur af bjergkæder, som den Almægtige samt vulkanudbrud har omdannet til Islands landskab i løbet af tusind og millioner af år. Han fandt ødesande og gletscherflader, kæmpefloder og vandfaldspragt – fremhævede landskabet som mennesket aldrig havde berørt, den natur som ikke behøver noget navn for at være smuk.

To genier, opvokset på forskellige tider. Den ene næsten ukendt udenfor Island, kæmpede længe med den største fattigdom og døde i en høj alder for mange år siden. Den anden verdenskendt i vor tid, evigt skabende noget nyt.

De er repræsentanter for to århundreder, begge udstyret med høj grad af genialitet. Omverdenen har allerede taget Ólafur i favn men vi har fortsat tilbage det vigtige arbejde at lære verden at sætte pris på Kjarval.

Ólafur er opvokset og har studeret i den danske storby og vi islændinge har en gang imellem det problem at mange anser ham for at være dansker, både her og i udlandet.

Men det er klart at Ólafur henter inspiration hjemme i Island. Fædrelandet i Nordatlanten er ham en vigtig kilde til et nyt syn, som vi tydelig kan se på de værker der vises her.

Island har skabt dem begge to, Ólafur og Kjarval, men de har også skabt et nyt Island i vore tanker, i nationens selvbevidsthed og kultur. Island er ændret gennem dem og har fået en ny nuance gennem deres værker.

I dag bringer jeg tak til alle som har muliggjort denne enestående udstilling og mindes Jóhannes Kjarval med ærbødighed og vil ønske min ven Ólafur Elíasson til lykke med partnerskabet med den islandske malerkunsts største mester i det forgangne århundrede.

Med de ord erklærer jeg udstillingen for åbnet.